

Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo (wyniki wstępne Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności)

24.08.2023 r.

58,2%

 Współczynnik aktywności
zawodowej osób w wieku 15-89 lat

W 2 kwartale 2023 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 58,2% ludności¹ w wieku 15-89 lat. W porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. wskaźnik ten zmniejszył się o 0,2 p. proc., natomiast w odniesieniu do 2 kwartału 2022 r. zwiększył się o 0,3 p. proc.

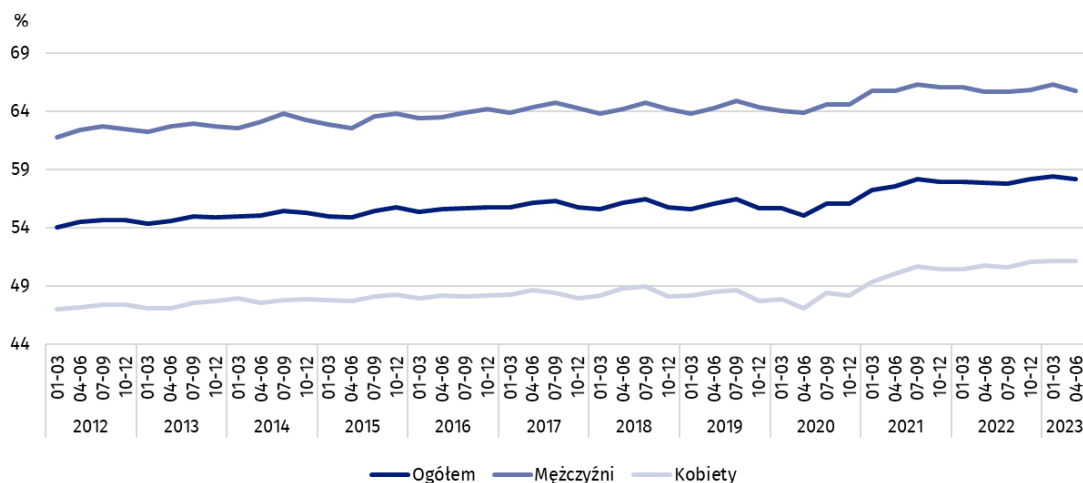
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL

W 2 kwartale 2023 r. liczba osób aktywnych zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła 17 293 tys., z tego: 16 850 tys. stanowili pracujący, natomiast 443 tys. – bezrobotni. Populacja biernych zawodowo w analogicznej grupie wieku liczyła 12 427 tys. osób.

Zbiorowość aktywnych zawodowo, w porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. zmniejszyła się o 64 tys., tj. o 0,4%, zaś w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zwiększyła się o 69 tys., tj. o 0,4%.

Współczynnik aktywności zawodowej dla osób w wieku 15-89 lat w porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszył się wśród mężczyzn, a wśród kobiet nie odnotowano zmiany. W skali roku zwiększył się zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet

Wykres 1. Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat²

Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat w 2 kwartale 2023 r. był wyższy wśród mężczyzn i wyniósł 65,8%, w populacji kobiet kształtował się na poziomie 51,2% (odpowiednie wartości dla osób w wieku produkcyjnym³ to 83,7% oraz 77,5%). Wskaźnik ten

¹ Wyniki BAEL odnoszą się do ludności przebywającej lub zamierzającej przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałej w gospodarstwach domowych. Zebrane w badaniu reprezentacyjnym dane zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności, dla których podstawą (bazą wyjściową) są wyniki narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań z 2011 r. – NSP 2011 (w późniejszym okresie zostaną przeliczone z uwzględnieniem bilansów opartych o NSP 2021).

² Dane od 1 kwartału 2012 r. do 4 kwartału 2020 r. zostały przeliczone z uwzględnieniem definicji obowiązujących w BAEL od 2021 r. Patrz uwagi metodologiczne na końcu informacji sygnałnej.

³ Mężczyźni w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat.

dla osób w wieku 15-89 lat zamieszkałych w miastach, jak i wśród mieszkańców wsi przyjął tę samą wartość - 58,2% (dla osób w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 82,8% i 78,1%).

Wśród osób w wieku 15-89 lat, relacja liczby niepracujących (bezrobotnych lub biernych zawodowo) nie zmieniła się w stosunku do poprzedniego kwartału, ale zmniejszyła się w porównaniu z 2 kwartałem 2022 r. W 2 kwartale 2023 r. na 1 000 osób pracujących przypadają 764 osoby bezrobotne lub bierne zawodowo w wieku 15-89 lat (w 1 kwartale 2023 r. – 764 osoby, a w 2 kwartale ub. r. – 773 osoby).

Wskaźnik opisujący relację liczby osób niepracujących do liczby osób pracujących nie zmienił się w stosunku do poprzedniego kwartału, ale zmniejszył się w skali roku

56,7%

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat

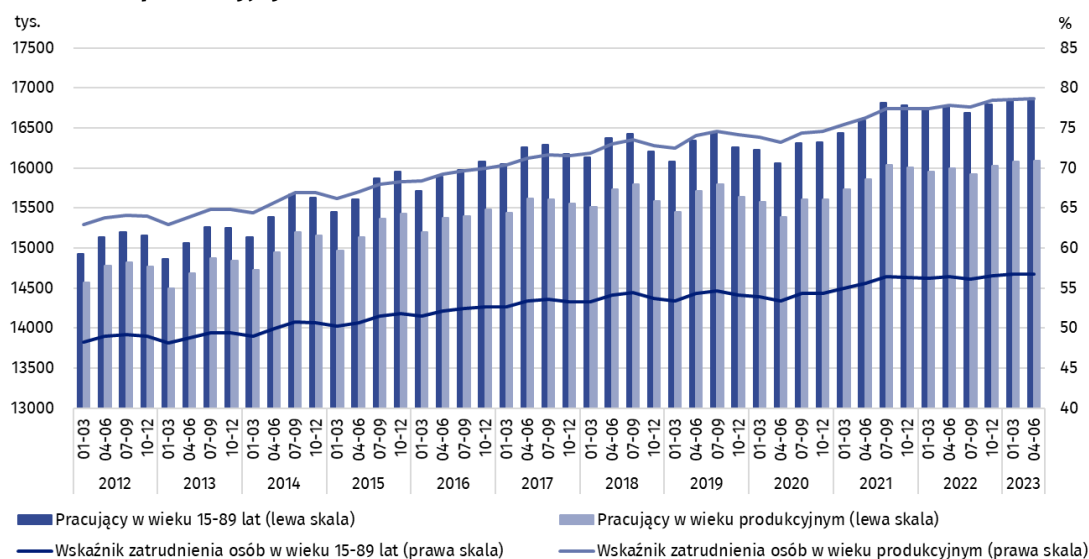
Osoby pracujące stanowiły w 2 kwartale 2023 r. 56,7% ludności w wieku 15-89 lat. W porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. wskaźnik zatrudnienia pozostał na tym samym poziomie, ale zwiększył się w stosunku do 2 kwartału 2022 r. – o 0,3 p.proc. Wskaźnik ten był wyższy w zbiorowości mężczyzn (64,2%) niż kobiet (49,8%).

Pracujący w wieku 15-89 lat według BAEL

W 2 kwartale 2023 r. populacja pracujących w wieku 15-89 lat liczyła 16 850 tys. osób i pozostała na podobnym poziomie względem poprzedniego kwartału, natomiast zwiększyła się w odniesieniu do 2 kwartału 2022 r. – o 80 tys., tj. o 0,5%.

Liczba pracujących zwiększyła się w skali roku, ale pozostała na podobnym poziomie względem poprzedniego kwartału

Wykres 2. Pracujący i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat i w wieku produkcyjnym⁴

W porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. nie zaobserwowano istotnych zmian w liczebności pracujących zarówno według płci, jak i miejsca zamieszkania.

W ujęciu rocznym odnotowano wzrost liczby pracujących kobiet – o 75 tys., tj. o 1,0%, podczas gdy liczba pracujących mężczyzn pozostała na poziomie sprzed roku. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania identyczny wzrost tej zbiorowości obserwowano wśród mieszkańców miast (o 40 tys., tj. o 0,4%), jak i wsi (o 40 tys., tj. o 0,6%).

Wśród populacji pracujących, biorąc pod uwagę płeć, nadal przeważali mężczyźni, którzy stanowili 54,2% (tj. 9 137 tys.) tej zbiorowości, a uwzględniając miejsce zamieszkania – więcej było pracujących zamieszkałych w miastach (59,5%, tj. 10 022 tys. osób), co jest wprost

⁴ Dane od 1 kwartału 2012 r. do 4 kwartału 2020 r. zostały przeliczone z uwzględnieniem definicji obowiązujących w BAEL od 2021 r. Patrz uwagi metodologiczne na końcu informacji sygnałnej.

konsekwencją większej liczby ludności w miastach niż na wsi (odpowiednio 3/5 i 2/5 ogółu ludności w Polsce).

W 2 kwartale 2023 r. wskaźnik zatrudnienia ogółem wyniósł 56,7%, a według podziału na płeć był wyższy wśród mężczyzn (64,2%) niż wśród kobiet (49,8%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania identyczny poziom tego wskaźnika odnotowano zarówno w miastach, jak i na wsi (po 56,7%).

Podobnie jak dla populacji pracujących, w ujęciu kwartalnym nie odnotowano znaczących zmian w wartości wskaźnika zatrudnienia biorąc pod uwagę zarówno płeć, jak i miejsce zamieszkania.

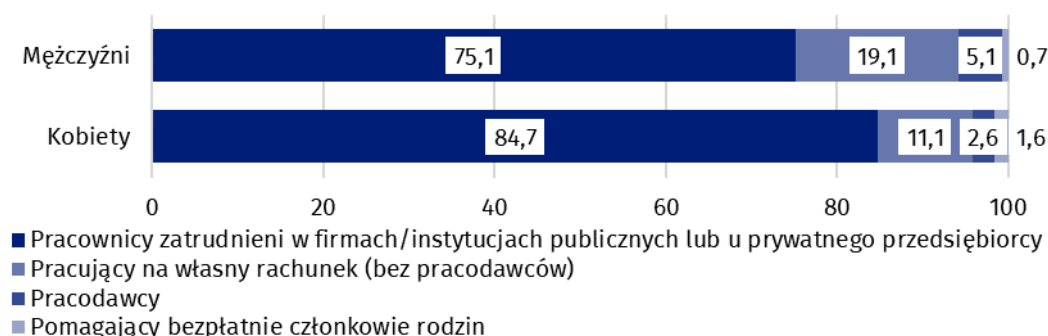
W skali roku wzrost wskaźnika zatrudnienia nastąpił we wszystkich niezależnie analizowanych grupach (wśród mężczyzn o 0,1 p. proc., w populacji kobiet o 0,5 p. proc., w miastach o 0,3 p. proc., na wsi o 0,2 p. proc.).

Wyniki BAEL wskazują, że w 2 kwartale 2023 r.:

- ✓ 15 705 tys. osób wykonywało pracę w pełnym wymiarze czasu, natomiast 1 145 tys. pracowało w niepełnym wymiarze,
- ✓ średnia liczba godzin przepracowanych w badanym tygodniu w głównym miejscu pracy wyniosła 38,5 godziny,
- ✓ w ogólnej liczbie pracujących udział pracowników zatrudnionych w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy wyniósł 79,5% (13 393 tys. osób), pracujących na własny rachunek – 19,4%, a pomagających członków rodzin – 1,1%,
- ✓ zdecydowana większość pracowników zatrudnionych w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy wykonywała swoją pracę w oparciu o umowę na czas nieokreślony (84,4%, tj. 11 299 tys.),
- ✓ najwięcej osób pracowało w przetwórstwie przemysłowym – 18,4% wszystkich pracujących (3 107 tys.); 13,5% (2 269 tys.) w handlu hurtowym i detalicznym. Na kolejnym miejscu znalazły się osoby pracujące w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 8,1% pracujących (1 372 tys. osób), a 8,0% (1 350 tys. osób) pracowało w edukacji.

Liczba pracujących w pełnym wymiarze czasu zwiększyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem, jak i w stosunku do 2 kwartału 2022 r.

Wykres 3. Struktura pracujących mężczyzn i kobiet w wieku 15-89 lat według statusu zatrudnienia w głównym miejscu pracy w 2 kwartale 2023 r. (w %)

W 2 kwartale 2023 r. największe wzrosty liczby pracujących w porównaniu z poprzednim kwartałem odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 81 tys.) oraz budownictwie (o 54 tys.). Największe spadki dotyczyły natomiast liczby pracujących w przetwórstwie przemysłowym (o 160 tys.) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 45 tys.).

W porównaniu z 2 kwartałem 2022 r. największy wzrost liczby pracujących wystąpił w informacji i komunikacji (o 111 tys.) oraz edukacji (o 72 tys.), zaś największy spadek – wśród pracujących w przetwórstwie przemysłowym (o 144 tys.) oraz w indywidualnych gospodarstwach rolnych (o 83 tys.).

W 2 kwartale 2023 r. 823 tys. osób posiadało pracę, ale jej nie wykonywało w badanym tygodniu, co stanowiło 4,9% ogółu pracujących (analogiczna zbiorowość w poprzednim kwartale liczyła 774 tys., tj. 4,6%, a rok wcześniej 713 tys., tj. 4,3%). Najczęstszymi przyczynami niewykonywania pracy były choroba własna oraz urlop płatny, bezpłatny bądź okolicznościowy – stanowią one 65,0% wszystkich przyczyn nieobecności.

Liczba osób wykonujących swoją pracę w domu, zwykle lub czasami, wyniosła 2 366 tys., co stanowiło 14,0% wszystkich pracujących. W formie pracy zdalnej (nie jest tu uwzględniane miejsce wykonywania pracy) swoje obowiązki zawodowe wykonywało zwykle lub czasami 1 246 tys. osób, tj. 7,4% wszystkich pracujących.

W formie pracy zdalnej pracowało 7,4% ogółu pracujących

2,6%

Stopa bezrobocia osób w wieku 15-89 lat

Osoby bezrobotne stanowiły w 2 kwartale 2023 r. 2,6% ludności aktywnej zawodowo w wieku 15-89 lat. Wysokość stopy bezrobocia zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem i pozostała na takim samym poziomie jak w analogicznym okresie ub. roku. Natężenie bezrobocia było nieco niższe wśród populacji mężczyzn niż kobiet (odpowiednio 2,5% wobec 2,7%).

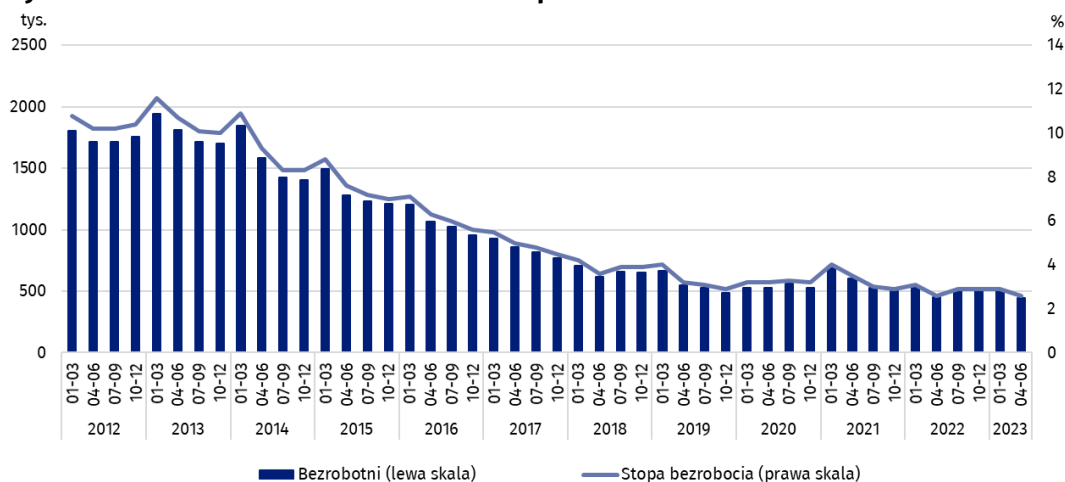
Bezrobotni w wieku 15-74 lata według BAEL

W 2 kwartale 2023 r. populacja osób bezrobotnych w wieku 15-74 lata liczyła 443 tys. i zmniejszyła się w stosunku do 1 kwartału br. o 62 tys., tj. o 12,3%, jak i w porównaniu z 2 kwartałem 2022 r. o 11 tys., tj. o 2,4%.

Więcej niż połowę zbiorowości bezrobotnych w 2 kwartale 2023 r. stanowili mężczyźni – 52,1%, tj. 231 tys., a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – bezrobotni w miastach (57,8% ogółu bezrobotnych, tj. 256 tys.) co jest również związane z większą populacją ludności w miastach niż na wsi. Warto jednak zauważyć, że procentowy udział bezrobotnych w ogóle ludności w wieku 15-89 lat zarówno według płci, jak i miejsca zamieszkania osiąga podobne wartości mieszczące się w granicach od 1,4% do 1,6%.

Liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem, jak i w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku

Wykres 4. Bezrobotni w wieku 15-74 lata i stopa bezrobocia osób w wieku 15-89 lat⁵

W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się przede wszystkim wśród mężczyzn (spadek o 54 tys., tj. o 18,9%), analizując tę grupę ze względu na miejsce zamieszkania, jednakowy spadek liczebności dotyczył zarówno mieszkańców miast, jak i wsi (wśród mieszkańców miast spadek o 31 tys., tj. 10,8%, na wsi o 31 tys., tj. 14,2%).

⁵ Dane od 1 kwartału 2012 r. do 4 kwartału 2020 r. zostały przeliczone z uwzględnieniem definicji obowiązujących w BAEL od 2021 r. Patrz uwagi metodologiczne na końcu informacji sygnałnej.

Spadek liczby osób bezrobotnych w skali roku wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia się tej populacji wśród kobiet (o 27 tys., tj. o 11,3%), podczas gdy wśród mężczyzn liczebność bezrobotnych nieco się zwiększyła (o 16 tys., tj. o 7,4%). Wśród osób bezrobotnych wyróżnionych według miejsca zamieszkania nie odnotowano istotnych zmian.

W porównaniu z poprzednim kwartałem natężenie bezrobocia zmniejszyło się o 0,3 p. proc., przy czym większy spadek odnotowano w populacji mężczyzn (o 0,5 p. proc.) niż kobiet (o 0,1 p. proc.). W przypadku ogółu mieszkańców miast spadek tego wskaźnika wyniósł 0,3 p. proc., a wsi – 0,4 p. proc.

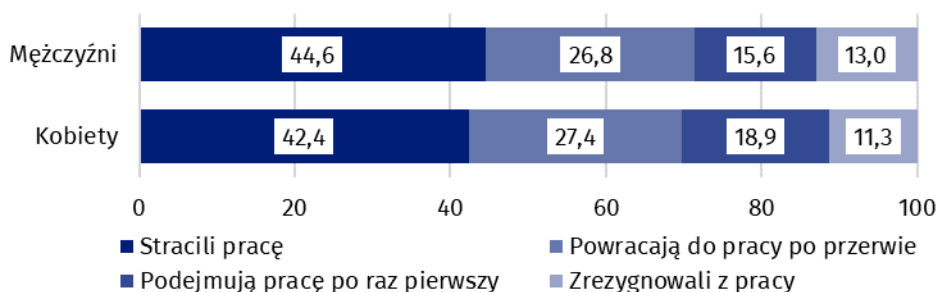
W skali roku, stopa bezrobocia ogółem pozostała na tym samym poziomie, przy czym wśród kobiet nastąpił spadek – o 0,3 p. proc., a wśród mężczyzn wzrost wskaźnika – o 0,2 p. proc. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania nie odnotowano znaczących zmian w natężeniu stopy bezrobocia.

Nieco większe zmiany w poziomie stopy bezrobocia są zauważalne przy uwzględnieniu podziału ludności według analizowanych grup wieku. Wzrost stopy bezrobocia w stosunku do poprzedniego kwartału odnotowano wyłącznie wśród osób w wieku 15-24 lata (o 0,2 p. proc. do poziomu 11,0%), w pozostałych analizowanych grupach wieku nastąpiły spadki wskaźnika (najwyższy o 0,7 p. proc. w grupie wieku 25-34 lata). Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano wśród osób w wieku 25-34 lata (o 0,5 p. proc. do 2,5%) oraz 45-89 lat (o 0,3 p. proc. do 1,7%), natężenie bezrobocia wzrosło natomiast wśród osób najmłodszych – w wieku 15-24 lata (o 2,1 p. proc. do 11,0%). Dla osób w wieku 35-44 lata stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

Stopę bezrobocia niższą niż w poprzednim kwartale odnotowano u wszystkich osób wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia, od 0,5 p. proc. u osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym do 0,1 p. proc. u osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i niższym. W skali roku stopa bezrobocia zwiększyła się jedynie wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – o 0,4 p. proc., dla pozostałych osób nie zaobserwowano zmian lub nastąpił niewielki spadek tego wskaźnika.

Analiza źródeł napływu do bezrobocia wskazuje, że największą populację bezrobotnych stanowiły osoby, które straciły pracę w ciągu ostatnich 3 miesięcy (43,8%, tj. 194 tys.). Udział osób powracających do pracy po przerwie (dłuższej niż 3 miesiące) wyniósł 27,1% (120 tys.), podejmujących pracę po raz pierwszy – 16,9% (75 tys.), a osób które zrezygnowały z pracy – 12,2% (54 tys.).

Wykres 5. Struktura bezrobotnych mężczyzn i kobiet według źródła napływu do bezrobocia w 2 kwartale 2023 r. (w %)

W 2 kwartale 2023 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych wyniósł 7,5 miesiąca (w poprzednim kwartale 8,1 miesiąca, w 2 kwartale 2022 r. – 8,7 miesiąca). Najdłużej pracy poszukiwały osoby w wieku 45-54 lata (10,3 miesiąca) oraz w wieku 55-74 lata (9,2 miesiąca), najkrócej natomiast osoby najmłodsze, w wieku 15-19 lat (4,1 miesiąca).

Podobnie jak we wcześniejszych okresach, najwyższa stopa bezrobocia dotyczyła osób najmłodszych i zwiększyła się zarówno w porównaniu z poprzednim kwartałem, jak i w skali roku

Bezrobocie w najwyższym stopniu dotykało osoby posiadające najniższy poziom wykształcenia

Największą populację bezrobotnych stanowiły osoby, które straciły pracę

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych wyniósł 7,5 miesiąca

41,8%

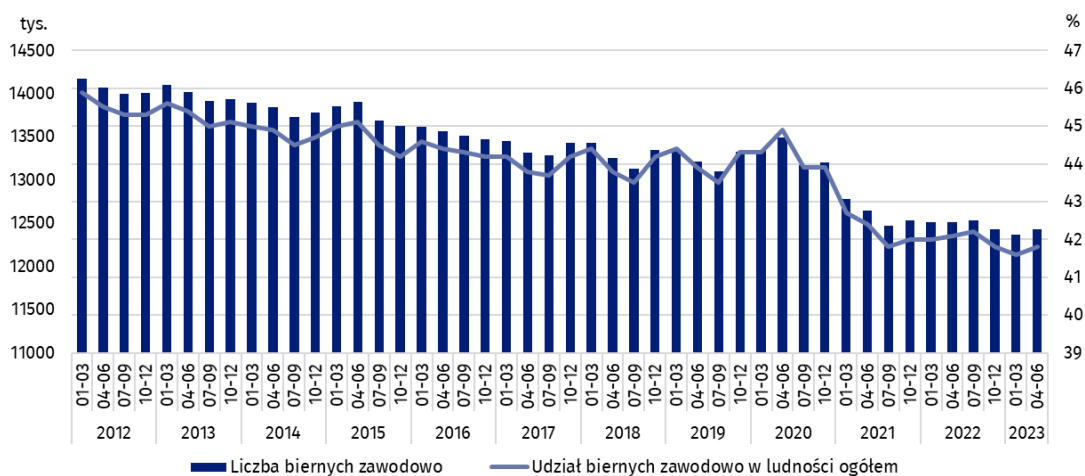
Udział osób biernych zawodowo
wśród ogółu ludności w wieku
15-89 lat

Osoby biernie zawodowo stanowiły w 2 kwartale 2023 r. 41,8% ogółu ludności w wieku 15-89 lat. Odsetek ten ukształtował się na wyższym poziomie w porównaniu z poprzednim kwartałem (wzrost o 0,2 p. proc.), ale zmniejszył się w odniesieniu do 2 kwartału 2022 r. (spadek o 0,3 p. proc.).

Osoby biernie zawodowo w wieku 15-89 lat według BAEL

W 2 kwartale 2023 r. populacja osób biernych zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła 12 427 tys. i zwiększyła się w odniesieniu do 1 kwartału 2023 r. (wzrost o 64 tys., tj. o 0,5%), ale zmniejszyła się w porównaniu z 2 kwartałem ub. r. (spadek o 81 tys., tj. o 0,6%).

Wykres 6. Bierni zawodowo oraz udział biernych zawodowo w ludności w wieku 15-89 lat⁶

Ponad połowę wśród osób biernych zawodowo stanowiły kobiety – w analizowanej grupie wieku odsetek ten wyniósł 60,9% (7 563 tys.). Większą część biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (59,5%; 7 393 tys.), co jest związane z większą populacją ludności w miastach niż na wsi. Kobiety biernie zawodowo stanowiły 48,8% ogółu wszystkich kobiet, podczas gdy analogiczny wskaźnik wśród mężczyzn wynosił 34,2%. Natomiast udział biernych zawodowo wśród ogółu mieszkańców miast, jak i wsi w wieku 15-89 lat kształtował się na tym samym poziomie i wyniósł po 41,8%.

W porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększyła się liczba biernych zawodowo w populacji mężczyzn (o 65 tys., tj. o 1,4%), podczas gdy wśród kobiet nie zaobserwowano istotnej zmiany. Wzrost liczby biernych zawodowo odnotowano wśród ogółu mieszkańców miast (o 37 tys., tj. o 0,5%), jak i wśród mieszkańców wsi (o 27 tys., tj. o 0,5%).

Analizując podział biernych zawodowo według płci większy spadek w skali roku odnotowano wśród kobiet – o 55 tys., tj. o 0,7%, a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – wśród osób zamieszkujących obszary miejskie – o 76 tys., tj. o 1,0%.

Populacja biernych zawodowo jest specyficzna, jeżeli chodzi o zasoby dla rynku pracy. W ramach tej zbiorowości znajdują się bowiem zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy (w tym większość uczącej się młodzieży), jak i osoby, które już definitywnie z rynku pracy odeszły albo nigdy na rynek pracy nie trafią (część emerytów, rencistów, osoby utrzymujące się z innych źródeł niż praca), ale też osoby, które weszły na rynek pracy, potem częściowo się zdezaktywizowały i po przerwie na ten rynek pracy zechcą powrócić.

Kobiety nadal stanowią
większość populacji
biernych zawodowo

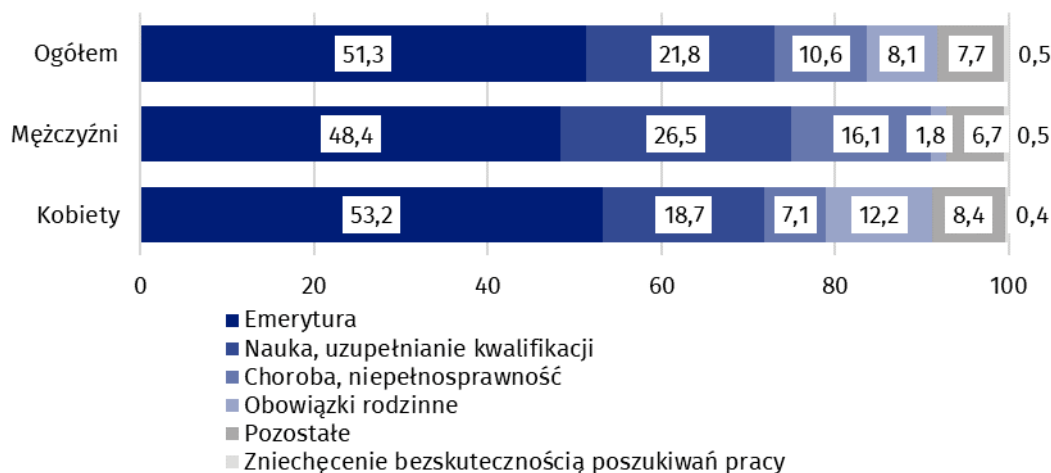
⁶ Dane od 1 kwartału 2012 r. do 4 kwartału 2020 r. zostały przeliczone z uwzględnieniem definicji obowiązujących w BAEL od 2021 r. Patrz uwagi metodologiczne na końcu informacji sygnałnej.

W 2 kwartale 2023 r. w zbiorowości osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata, liczącej 10 081 tys. (dla tej grupy wieku ustalana była przyczyna bierności) ponad połowę stanowili emeryci (51,3%), a drugą w kolejności grupą byli uczniowie i studenci (21,8%). Warto zauważyć, że nauka, uzupełnianie kwalifikacji oraz choroba lub niepełnosprawność częściej były przyczynami bierności zawodowej wśród mężczyzn (odpowiednio 26,5% i 16,1%) niż wśród kobiet (odpowiednio 18,7% i 7,1%). Z drugiej strony obowiązki rodzinne znacznie częściej były przyczyną bierności zawodowej kobiet (12,2%) niż mężczyzn (1,8%).

W przypadku osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym, tj. 18-59/64 lata (3 929 tys.) najczęstszymi przyczynami bierności były: nauka i podnoszenie kwalifikacji – 29,6%, choroba, niepełnosprawność – 23,5% oraz obowiązki rodzinne – 19,6%. Emeryturę jako powód bierności na rynku pracy wskazało 9,0% osób, a osoby zniechęcone bezskutecznością poszukiwania pracy stanowiły 1,0% tej grupy.

Nauka i podnoszenie kwalifikacji były najczęstszym powodem bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym

Wykres 7. Struktura osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata według płci i przyczyn bierności w 2 kwartale 2023 r. (w %)

Umiejętności zawodowe osób w wieku 15-74 lata w 2022 r.⁷ według BAEL

Badanie modułowe „Umiejętności zawodowe” zostało zrealizowane w ramach Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w okresie od stycznia do grudnia 2022 roku. Dotyczyło ono osób w wieku 15-74 lata, które w czasie realizacji badania pracowały lub nie pracowały, ale zakończyły pracę w okresie ostatnich 24 miesięcy. Jego głównym celem było zebranie informacji na temat różnych form aktywności wykonywanych w ramach pracy zawodowej.

59,5%

Udział osób wykorzystujących w swojej pracy komputer, tablet lub smartfon w ogólnej liczbie osób w wieku 15-74 lata

W 2022 r. 59,5% osób w wieku 15-74 lata (pracujących oraz niepracujących, którzy ukończyli swoją pracę w ciągu ostatnich 24 miesięcy) wykorzystywało do realizacji zadań służbowych komputer, tablet lub smartfon. Ponad połowa z nich korzystała z tych urządzeń przez co najmniej połowę typowego dnia pracy.

W 2022 r. prawie 60% osób w wieku 15-74 lata (10 680 tys. spośród 17 956 tys. osób objętych badaniem, tj. pracujących oraz tych, którzy zakończyli pracę w ciągu ostatnich 24 miesięcy) wykorzystywało w swojej pracy komputer, tablet lub smartfon.

⁷ Wyniki badania modułowego BAEL, patrz Uwagi metodologiczne.

Prawie 1/3 badanych osób pracowała z wykorzystaniem tych urządzeń przez co najmniej połowę swojego czasu pracy w ciągu typowego dnia pracy (stanowili oni 55,6% ogólnej liczby osób, którzy wykorzystywali te urządzenia w pracy). 26,4% badanych korzystało z tych urządzeń przez mniej niż połowę typowego dnia pracy, natomiast 38,2% badanych nie wykorzystywało tego typu urządzeń w swojej pracy w ogóle.

Znacznie częściej z komputera, tabletu lub smartfonu korzystały w swojej pracy kobiety. 41,8% kobiet korzystało z tych urządzeń przez ponad połowę czasu pracy, podczas gdy dla mężczyzn wskaźnik ten wynosił 25,6%. Ta rozbieżność jest nieco mniejsza, jeśli weźmie się pod uwagę korzystanie z tych urządzeń w ogóle (łącznie z przypadkami wykorzystywania tych urządzeń przez mniej niż połowę dnia) – wskaźnik taki wyniósł dla kobiet 67,3% i 52,8% dla mężczyzn.

Znacznie częściej praca z wykorzystywaniem urządzeń elektronicznych była wykonywana przez mieszkańców miast niż wsi – ma to związek z charakterem pracy wykonywanej na wsi, głównie w rolnictwie. Ponad połowę czasu pracy poświęcało na tego typu zadania 41,2% badanych mieszkających w miastach, natomiast dla mieszkańców wsi wskaźnik ten wynosił 21,0%.

Wskaźnik ten zależny był również od wykształcenia osób. Dla osób z wykształceniem wyższym przyjmował on największe wartości – 62,5% osób z tym wykształceniem korzystało przez co najmniej połowę dnia z ww. urządzeń, natomiast dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym analogiczny wskaźnik wynosił 4,2%, a dla osób w wykształceniu gimnazjalnym i niższym tylko 2,8%.

Ponad połowa badanych (57,8%) odpowiedziała, że w swojej pracy wykonuje ciężkie zadania fizyczne (przenoszenie/podnoszenie osób lub ciężkich przedmiotów, praca w niewygodnych lub męczących pozycjach itp.). 30,7% badanych wykonywało tego typu prace przez co najmniej połowę dnia pracy.

Częściej prace tego typu wykonywali mężczyźni, dla 39,1% z nich zajmowały one ponad połowę dnia, podczas gdy wśród kobiet takie prace w podobnym wymiarze wykonywało 20,9% osób.

Największy odsetek wykonujących ciężką pracę fizyczną przez co najmniej połowę dnia odnotowano w rolnictwie (67,9% pracujących w tym sektorze), a w następnej kolejności w budownictwie (60,1%). W górnictwie i wydobywaniu odsetek ten wynosił 53,4%, a w przetwórstwie przemysłowym – 40,5%.

Z informacji zebranych o innych aktywnościach realizowanych w ramach wykonywanej pracy wynika, że:

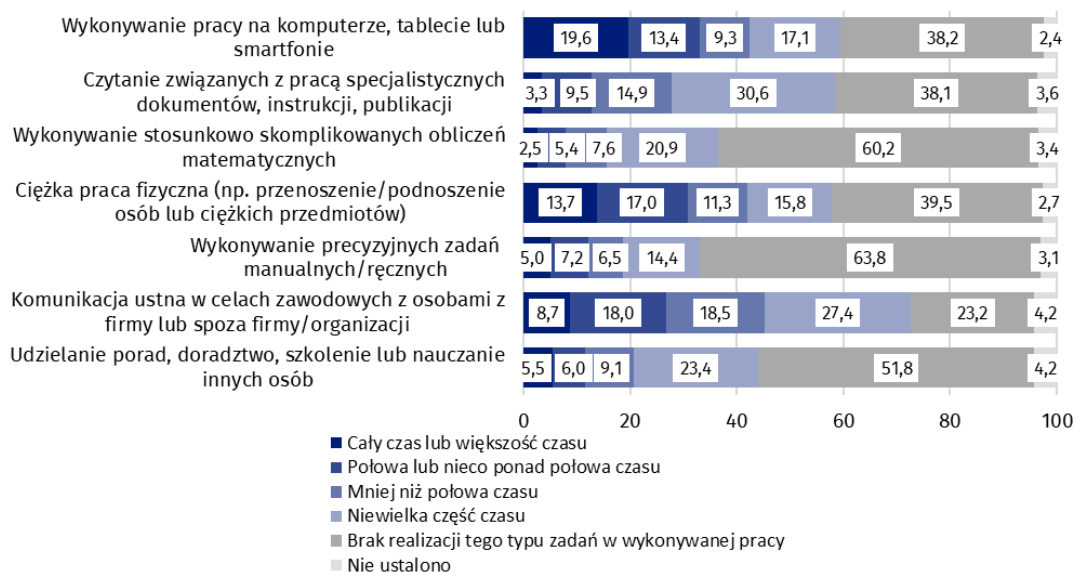
- ✓ czytanie związanych z pracą specjalistycznych dokumentów, instrukcji, publikacji w trakcie typowego dnia pracy było częścią pracy dla 58,3% badanych, ale co najmniej połowę czasu pracy czynności te pochłaniały w przypadku 12,9% badanych,
- ✓ 44,0% badanych w trakcie godzin swojej pracy udzielało porad, doradzało, szkoliło lub nauczało innych – dla 11,5% tego typu zadania zajmowały co najmniej połowę dnia,
- ✓ zadania polegające na wykonywaniu różnego rodzaju obliczeń matematycznych realizowało w swojej pracy 36,3% badanych, ale tylko 7,9% dokonywało ich przez co najmniej połowę typowego dnia pracy,
- ✓ niespełna 1/3 badanych wykonywało w pracy precyzyjne zadania manualne/ręczne, takie jak: rysowanie, naprawa przedmiotów, maszyn, urządzeń, gra na instrumentach itp., przy czym 12,3% osób spędzało na wykonywaniu tego typu zadań co najmniej połowę typowego dnia pracy.

Kobiety częściej niż mężczyźni wykorzystywali w swojej pracy komputer, tablet lub smartfon

Ciężką pracę fizyczną częściej wykonywali mężczyźni. Przez co najmniej połowę dnia pracy taką pracę wykonywało ponad dwukrotnie więcej mężczyzn niż kobiet

Prawie 8% badanych przez co najmniej połowę typowego dnia pracy wykonywało stosunkowo skomplikowane obliczenia matematyczne

Wykres 8. Osoby w wieku 15-74 lata według czasu spędzanego na wykonywaniu różnych form aktywności w ramach pracy zawodowej w trakcie typowego dnia pracy w 2022 r. (w % dla każdego z wybranych rodzajów pracy)

Ponadto badaniem modułowym objęte były również zagadnienia dotyczące elastyczności i autonomii oraz powtarzalności i sformalizowania procedur realizowanych w ramach wykonywanej pracy. Uzyskane informacje wykazały, że w 2022 r.:

- ✓ 29,4% badanych miało duży bądź nawet bardzo duży wpływ na kolejność wykonywanych zadań w pracy, przy czym wśród pracujących na własny rachunek wskaźnik ten wynosił 69,1%. Osoby z wykształceniem wyższym miały taki wpływ częściej od pozostałych osób. Wśród pracujących w sektorze prywatnym odsetek ten był wyższy niż wśród osób pracujących w sektorze publicznym,
- ✓ 23,9% badanych miało duży lub bardzo duży wpływ na zakres wykonywanych zadań (np. na treść, metodę lub narzędzia do wykonywania swoich zadań). Odsetki te były wyższe w wśród osób z wyższym wykształceniem oraz wśród pracujących w sektorze prywatnym. Dla osób pracujących na własny rachunek wskaźnik ten wyniósł 64,4%,
- ✓ 61,7% osób określiło stopień powtarzalności swoich zadań w wykonywanej pracy jako bardzo duży lub duży, przy czym wśród pracowników wykonujących prace proste wskaźnik ten wyniósł 81,6%, a wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 77,7%,
- ✓ dla 34,1% osób stopień opisanego wykonywanej pracy dokładnymi procedurami był bardzo duży lub duży, dla 18,7% osób – średni, natomiast 42,1% badanych wskazało, że stopień ten był niewielki lub nie było takich procedur.

Pracujący na własny rachunek mieli większy wpływ na kolejność i zakres wykonywania zadań niż pozostałe osoby

Spośród różnych zadań, prace proste charakteryzują się największym stopniem powtarzalności

Praca świadczona poprzez platformy internetowe w 2022 – badanie pilotażowe BAEL

Oprócz badania modułowego „Umiejętności zawodowe” w 2022 roku w ramach BAEL realizowane było również badanie pilotażowe „Praca świadczona poprzez platformy internetowe”. Jest to nowy, szybko rozwijający się obszar rynku pracy, który wymaga dokładnego zbadania i zdefiniowania. Badanie skierowane było do wszystkich osób w wieku 15-64 lata. Jego celem było oszacowanie skali zjawiska pracy wykonywanej za pośrednictwem platform internetowych na podstawie informacji pochodzących z badań ankietowych.

Uzyskane wyniki pokazały, że:

- ✓ praca wykonywana za pośrednictwem platform internetowych dotyczyła zaledwie 0,6% wszystkich osób objętych badaniem,
- ✓ wykonywali ją częściej mężczyźni niż kobiety (odpowiednio 65,4% oraz 34,6%),
- ✓ dla 44,6% osób, które wykonywały pracę za pośrednictwem platform internetowych miała ona charakter pracy dodatkowej/okazjonalnej; dla 24,6% osób miała

charakter pracy głównej, a 26,9% osób wykonujących tego typu prace wskazało, że jej charakter często ulegał zmianie (dla pozostałej części osób nie udało się ustalić charakteru tej pracy).

Ze względu na niewielką skalę badanego zjawiska oraz pilotażowy charakter badania do jego wyników należy podchodzić z dużą ostrożnością, głównym zadaniem pilotażu było przede wszystkim przetestowanie opracowanej metodologii i narzędzi, które będą w przyszłości doskonalone.

Uwagi metodologiczne

Niniejsza informacja sygnalna została przygotowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** w 2 kwartale 2023 r.

Część informacji sygnalnej dotycząca umiejętności zawodowych została opracowana na podstawie wyników przeprowadzonego w 2022 r. badania modułowego.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (ang. Labour Force Survey – LFS) prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy i Eurostatu.

Podstawą metodologii BAEL od 1 kwartału 2021 r. są definicje pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo zgodne z Rezolucją dotyczącą statystyki pracy, zatrudnienia i niepełnego wykorzystania siły roboczej, wypracowaną w 2013 r. podczas 19 Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w Genewie (ICLS) i zarekomendowane przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP/ILO) do stosowania we wszystkich krajach. **Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawiania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.** W Unii Europejskiej wdrożenie zapisów ww. rezolucji nastąpiło poprzez ustanowienie nowych aktów prawnych. **Od 2021 r. EU-LFS jest jednym z kluczowych badań objętych rozporządzeniem ramowym dla statystyki społecznej (tzw. IESS FR).** Towarzyszące IESS FR akty implementacyjne w dziedzinie zasobów pracy precyzują zakres badania zasadniczego i badań modułowych, określają organizację badania oraz szczegółowo definiują poszczególne populacje wyodrębniane ze względu na status osób na rynku pracy.

Badanie modułowe „Umiejętności zawodowe” było badaniem jednorazowym, które w 8-letnim cyklu europejskich badań modułowych LFS jest tzw. modułem ad-hoc realizowanym na części próby BAEL przez wszystkie kwartały 2022 r. Jego tematyka i zakres zostały uznane za szczególnie istotne z punktu widzenia potrzeb krajowych i europejskich instytucji publicznych oraz innych odbiorców danych. Badanie było skierowane do osób w wieku 15-74 lata – pracujących oraz tych, które ostatnią pracę zakończyły w okresie ostatnich 24 miesięcy od rozpoczęcia badania.

Badanie „Praca świadczona poprzez platformy internetowe” było pilotażowym badaniem przygotowanym w oparciu o wytyczne Eurostatu w celu oszacowania skali tego zjawiska oraz oceny opracowanej metodologii i możliwości zebrania informacji na jego temat w oparciu o badanie ankietowe. Jest to nowy, szybko rozwijający się obszar rynku pracy, który wymaga dokładnego zbadania i zdefiniowania.

Badanie pilotażowe skierowane było do wszystkich osób w wieku 15-64 lata. Było realizowane na części próby BAEL przez cały 2022 r. Praca w ramach platform cyfrowych dotyczyła osób, które wykonywały zadania lub działania przynoszące dochód lub zarobek zorganizowane za pośrednictwem platformy internetowej lub aplikacji na telefony i tablety, przez co najmniej jedną godzinę (bez przerwy) w okresie ostatnich 12 miesięcy.

W związku z wdrożeniem w badaniu zmian metodologicznych, dane BAEL od 1 kwartału 2021 r. nie mogą być porównywane z poprzednimi okresami (z wyjątkiem danych przeliczonych). Na potrzeby prowadzenia analiz porównawczych dla dłuższych szeregów czasowych, GUS przygotował dane historyczne z BAEL dla lat 2010–2020 opracowane z uwzględnieniem definicji głównych kategorii osób wyróżnianych z uwagi na ich status na

rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo, obowiązujących od 2021 r. Dane te są dostępne na stronie GUS: [przeliczone wyniki BAEL za lata 2010-2020](#).

Szczegółowe wyniki badania, jak również aktualna metodologia – obowiązująca od 1 kwartału 2021 r., znajdują się w kwartalnej publikacji „Aktywność ekonomiczna ludności Polski” oraz w Zeszycie metodologicznym BAEL, ww. opracowania dostępne są na stronie internetowej GUS:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-1-kwartal-2023-roku,4,50.html>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-badanie-aktywnosci-ekonomicznej-ludnosci,3,2.html>

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych i Rynku Pracy
Dyrektor Piotr Łysoń
Tel: 22 449 40 27

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami
Tel: 22 608 38 04
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

- www.stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.youtube.com/glownyurządstatystyczny)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Zeszyt metodologiczny. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności](#)
[Aktywność ekonomiczna ludności Polski](#)
[Inne opracowania zawierające wyniki BAEL i modułów BAEL stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Strateg → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)
[Bank Danych Lokalnych → Rynek pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna według BAEL](#)
[Ludność aktywna zawodowo według BAEL](#)
[Pracujący według BAEL](#)
[Bezrobotni według BAEL](#)
[Ludność bierna zawodowo według BAEL](#)
[Współczynnik aktywności zawodowej ludności według BAEL](#)
[Wskaźnik zatrudnienia według BAEL](#)
[Stopa bezrobocia według BAEL](#)

UNIA EUROPEJSKA

Informacja zawiera wyniki badania "Umiejętności zawodowe"
współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej